

กฎเกณฑ์ว่าด้วยบททดสอบในชีวิตมนุษย์

﴿سنة الابتلاء﴾

[ไทย – Thai – ไทลันดี]

ซุฟอัม อุษมาน

ผู้ตรวจทาน : ทีมงานภาษาไทยเว็บอิสลามเฮ้าส์

2010 - 1432

islamhouse.com

﴿سنة الابتلاء﴾

« باللغة التايلاندية »

صافي عثمان

مراجعة: فريق اللغة التايلاندية بموقع دار الإسلام

2010 - 1432

islamhouse.com

กฎเกณฑ์ว่าด้วยบททดสอบในชีวิตมนุษย์

มีกฎเกณฑ์บางประการที่มนุษย์มีอาจหลีกเลี่ยงไม่ได้พัน เป็นกฎที่เกี่ยวกับการเกิดแก่เจ็บตาย และสิ่งหนึ่งที่ต้องยอมรับโดยุษฎีก็คือ มนุษย์มิได้กำเนิดมาด้วยความประสงค์ของตัวเอง เราต่างปรากฏอยู่ในโลกนี้ด้วยกำหนดของพระองค์ผู้สร้าง โดยปราศจากคำร้องขอใดๆ จากเราตั้งแต่นั้น

เหตุใดพระองค์ผู้ทรงปรีชาญาณจึงสร้างสรรพสิ่งทั้งหลายในเอกภพ และยังสามารถสร้างสิ่งมีชีวิตที่เรียกว่ามนุษย์ขึ้นมาอีกด้วย? แล้วทำไมเราต้องมีชีวิต? คำถามเหล่านี้เกินกว่าความสามารถที่มนุษย์จะตอบเองได้ เพราะเราเป็นเพียงแค่ผู้ถูกสร้าง การตระเวนหาคำตอบโดยอาศัยมันสมองของมนุษย์เพียงประการเดียวจึงย่อมก่อให้เกิดความสับสน ฟุ้งซ่าน และหลงทาง

นับเป็นบุญคุณอันใหญ่หลวงที่พระองค์ผู้สร้างไม่ทรงปล่อยให้เราเคืองคว้างท่ามกลางความสับสนทางความคิดเพื่อจะหาคำตอบเกี่ยวกับเหตุผลของการมีชีวิต ในพระดำรัสของพระองค์มีคำตอบอย่างชัดเจนว่า เราเกิดมาเพื่อเป็นบ่าวของพระองค์ที่ต้องน้อมรับศรัทธาและปฏิบัติตามสิ่งที่พระองค์สั่งใช้

﴿ وَمَا خَلَقْتُ الْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾ الذاريات: ٥٦ ﴾

ความว่า “และข้าไม่ได้สร้างหมู่ญินและมนุษย์ เว้นแต่เพื่อให้พวกเขาอิบาดะฮ์ (เป็นผู้ที่มอบการเคารพภักดี)ต่อข้า” (อัล-ซารียาต : 56)

สถานะแห่ง “อุบูดียะฮ์” หรือการเป็นบ่าวที่ยอมมอบตนต่อพระผู้อภิบาลอย่างสุดซึ้ง เป็นตำแหน่งที่มีเกียรติสูงส่งที่สุดในมาตรวัดของอัลลอฮ์

หลายคนอาจจะเข้าใจผิดว่าการเป็นบ่าวก็คือความต่ำต้อยและไร้เกียรติ การตีความดังกล่าวอาจจะถูกต้องเฉพาะเมื่อใช้ระหว่างมนุษย์ด้วยกันแต่ไม่ใช่กับพระผู้เป็นเจ้า การเป็นบ่าวของอัลลอฮ์ไม่ได้มีความหมายเดียวกันกับการเป็นบ่าวรับใช้มนุษย์ เพราะมันไม่ใช่การถูกกดขี่ใช้งานเช่นที่เราใช้อธิบายและให้คุณลักษณะทาสในความหมายของเรา

การเป็นบ่าวของอัลลอฮ์ คือการได้ตำแหน่งผู้ที่พระองค์โปรดปรานมากที่สุดในหมู่สรรพสิ่งทั้งหมด เมื่อเป็นผู้ที่ถูกโปรดปรานของพระองค์แล้ว ความจำเริญอันดีงามทั้งหลายในชีวิตก็จะ

ปรากฏให้เห็นในตัวเขาทั้งในโลกนี้และโลกหน้า ดังนั้นตำแหน่งการเป็นบ่าวของพระองค์จึงไม่ใช่ว่าจะสามารถได้มาง่ายๆ

นอกจากเหตุผลที่มนุษย์ถูกสร้างให้ทำหน้าที่บ่าวของอัลลอฮ์โดยภาพรวมแล้ว ในระดับที่ชัดเจนสำหรับเหตุผลอีกประการของการมีชีวิตก็คือ การทดสอบพวกเขาว่าใครที่ตั้งใจจริงกว่ากัน ในการที่จะเป็นบ่าวที่ดีของพระองค์

﴿ الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَفُورُ ۚ ﴾

المالك: ۲

ความว่า “พระองค์คือผู้ที่สร้างความตายและชีวิต เพื่อทดสอบพวกเขาว่าผู้ใดในหมู่พวกเขาที่จะปฏิบัติดีกว่ากัน และพระองค์ทรงเป็นผู้เปี่ยมด้วยเดชานุภาพและทรงอภัยยิ่ง” (อัล-มุลก์ : 2)

﴿ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى

الْمَاءِ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ۗ هُوَ: ۷ ﴾

ความว่า “และพระองค์คือผู้ที่สร้างชั้นฟ้าทั้งหลายและพื้นพิภพในหกวัน และอีร์ซ(บัลลังก์)ของพระองค์นั้นอยู่เหนือน้ำ(เหนือชั้นฟ้าทั้งเจ็ด) ทั้งนี้เพื่อพระองค์จะทดสอบพวกเขาว่าผู้ใดในหมู่พวกเขาที่ปฏิบัติดีกว่ากัน” (ฮูด : 7)

คำว่า “ผู้ใดที่ปฏิบัติดีกว่ากัน” มีการอธิบายจากเหล่าอุละมาฮ์ตัฟสีรว่า ความหมายก็คือ **ใครที่บริสุทธิ์ใจมากที่สุดและทำได้ถูกต้องมากที่สุด** อัล-ฟุฎัยล์ บิน อียาฏ กล่าวว่ “แท้จริงแล้ว การปฏิบัติอามัลนั้นถ้าหากทำด้วยความบริสุทธิ์ใจแต่ไม่ถูกต้อง ก็ยอมไม่ถูกต้องรับ” (ดู ตัฟสีร อัล-สะอะดียฺ สุเราะฮฺ ฮูด อายะฮฺ 7)

ด้วยเหตุนี้ จึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่จะพบว่าชีวิตโลกนั้นมีอุปสรรคมากมายที่เป็นบททดสอบ นับตั้งแต่เรื่องที่ใหญ่ที่สุดอย่างเรื่องความศรัทธา ความเชื่อ และการน้อมรับคำสั่งขององค์อภิบาล ไปจนถึงเรื่องทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตในแต่ละวัน ล้วนมีบททดสอบให้เราเผชิญทั้งสิ้น

ในเรื่องเกี่ยวกับการศรัทธา อัลลอฮ์ได้ทรงอธิบายว่า เป็นเรื่องง่ายที่พระองค์จะทำให้มวลมนุษย์มีศรัทธาเดียวกันโดยไม่แตกต่างทางความเชื่อ แต่ที่ไม่เป็นเช่นนั้นก็เพราะนี่คือการทดสอบ

มนุษย์ต้องผ่านบททดสอบท่ามกลางความขัดแย้งนี้ด้วยการเลือกเองว่าจะเชื่อและศรัทธาแบบไหน จะถูกต้องตามเจตนารมณ์ของอัลลอฮ์หรือไม่? พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيِّمًا عَلَيْهِ ۖ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ ۚ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شُرْعَةً وَمِنْهَا جَا ۖ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَيْتُكُمْ ۖ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ ۚ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٤٨﴾ المائدة: ٤٨

ความว่า “และเราได้ประทานคัมภีร์อัลกุรอานลงมาแก่เจ้า(มุหัมมัด)ด้วยสัจธรรมที่มารับรองความถูกต้องและครอบคลุมคำสอนของคัมภีร์ก่อนหน้านั้น ดังนั้น จงสั่งใช้บัญญัติต่างๆ ระหว่างพวกเขาด้วยสิ่งที่อัลลอฮ์ประทานลงมา และอย่าได้ตามอารมณ์ของพวกเขาเหล่านั้นจนต้องหันเหจากสัจธรรมที่ลงมายังเจ้า ทุกๆ ประชาชาติในหมู่พวกเจ้าเราได้กำหนดบัญญัติและวิถีทางไว้เฉพาะแล้ว และหาก मैंอัลลอฮ์ทรงประสงค์ แน่แท้พระองค์ย่อมทำให้พวกเจ้าเป็นประชาชาติเดียวกัน(ใช้บัญญัติและแนวทางอันเดียวกัน) แต่ทว่า (ที่ไม่เป็นเช่นนั้น)เพื่อพระองค์จะทดสอบพวกเจ้าในสิ่งที่ทรงมอบให้กับพวกเจ้า ดังนั้น จงแข่งขันมุ่งสู่ความดีงามทั้งหลายเถิด ยังอัลลอฮ์นั่นคือที่คืนกลับของพวกเจ้าทั้งหมดทั้งมวล แล้วพระองค์ก็จะทรงบอกให้พวกเจ้ารู้ถึงสิ่งที่พวกเจ้าเคยขัดแย้งกันมา” (อัล-มาอิดะฮ์ : 48)

การทดสอบของบรรดาผู้ศรัทธา

ส่วนการทดสอบในกรอบของบรรดาผู้ที่น้อมรับการศรัทธาแล้วนั้น พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ أَحَسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا ءَامَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ ﴿٢﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۖ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكٰذِبِينَ ﴿٣﴾ العنكبوت: ٢

ความว่า “หรือมนุษย์คิดว่าพวกเขาถูกปล่อยให้กล่าวว่ ‘เราได้ศรัทธาแล้ว’ โดยที่พวกเขาจะไม่ถูกทดสอบใดๆ ขอสาบานว่า แท้จริงเราได้ทดสอบบรรดาผู้คนก่อนหน้าพวกเขา ดังนั้น อัลลอฮ์ย่อมที่จะรู้(จำแนกให้เห็น)ว่าผู้ใดที่สัจจริงและผู้ใดที่โกหก” (อัล-อันกะบุต : 2-3)

﴿ أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسَّتْهُمُ
الْبَأْسَاءُ وَالضَّرَّاءُ وَزُلْزِلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصُرَ اللَّهُ أَلَا إِنَّ

نَصَرَ اللَّهُ قَرِيبٌ ﴿٢١٤﴾ البقرة: ٢١٤

ความว่า “พวกเจ้าคิดหรือว่าจะได้เข้าสวรรค์ ทั้งที่ๆ ยังไม่มีการ(ทดสอบ) ประสบแก่พวกเจ้าเหมือนที่บรรดาผู้คนก่อนหน้าพวกเจ้า(ประสบมาก่อน) ความอดอยากและโรคร้ายได้ประสบแก่พวกเขา และพวกเขายังถูกข่มขู่ให้หวาดกลัว(ด้วยประการต่างๆ นานา) กระทั่งรอซูลและบรรดาผู้ศรัทธาต่างกล่าวว่า ‘เมื่อใดเล่าที่อัลลอฮฺจะช่วยเหลือ?’ พึงทราบเถิดว่า แท้จริงความช่วยเหลือของอัลลอฮฺนั้นอยู่แค่เอื้อม(สำหรับผู้ที่สามารถผ่านบททดสอบได้)” (อัล-บะเกาะอะฮะซุ : 214)

﴿ أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ

الصَّادِقِينَ ﴿١٤٢﴾ آل عمران: ١٤٢

ความว่า “หรือพวกเจ้าคิดว่าจะได้เข้าสวรรค์ ทั้งๆ ที่อัลลอฮฺยังไม่ได้รู้(หมายถึงยังไม่มีปรากฏให้เห็น)ว่าผู้ใดที่ต่อสู้และอดทนในหมู่พวกเจ้า” (อาล อิมรอน : 142)

﴿ وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتَّى نَعْلَمَ الْمُجَاهِدِينَ مِنْكُمْ وَالصَّادِقِينَ وَنَبْلُوَنَّكُمْ أَخْبَارَكُمْ ﴿٣١﴾

محمد: ٣١

ความว่า “และเรา(อัลลอฮฺ)จะทดสอบพวกเจ้า กระทั่งเราได้รู้เห็นบรรดาผู้ที่ต่อสู้และอดทนในหมู่พวกเจ้า และกระทั่งเราได้ทดสอบเรื่องราวต่างๆ ของพวกเจ้า” (มุหัมมัด : 31)

อายะฮ์ทั้งหมดข้างต้นระบุอย่างชัดเจนว่า การทดสอบเป็นเรื่องของกฎเกณฑ์ที่ถูกกำหนดไว้แล้วโดยพระผู้อภิบาล และเป็นสิ่งที่ผู้ศรัทธามีอาจหลีกเลี่ยงไม่ได้พัน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการจำแนกและแบ่งชั้นความศรัทธา และรับผลตอบแทนตามระดับดีกรีอีมานของแต่ละคน

การทดสอบในชีวิตของผู้ศรัทธานั้นมีหลายระดับและหลากหลายรูปแบบแตกต่างกันไปตามสถานะและสภาพของผู้ศรัทธานั้นๆ

โดยทั่วไปผู้ศรัทธาทุกคนมักจะต้องเจอกับบททดสอบเกี่ยวกับชีวิตโลกเช่นที่อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبَلُّوكُم بِالشَّرِّ بِالْخَيْرِ فِتْنَةً وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴾

﴿ 35 ﴾ الأنبياء: 35

ความว่า “ทุกชีวิตย่อมต้องลิ้มรสความตาย และเราจะทดสอบพวกเจ้าด้วยสิ่งที่เลวร้ายและด้วยสิ่งที่ดีเพื่อเป็นพินนะฮ์(การทดสอบ) และยิ่งเราพวกเจ้าทั้งหลายจะกลับคืน” (อัล-อันบิยาฮ์ : 35)

จากอายะฮ์ข้างบน ทำให้เราทราบว่าการทดสอบไม่จำเป็นต้องอยู่ในรูปของสิ่งที่เลวร้ายหรือความยากลำบากเสมอไป ความสะดวกสบายก็เป็นบททดสอบได้เช่นกัน เช่นที่เคยเกิดขึ้นกับชนเผ่าอิสรออิลแล้วในอดีต ดังที่อัลลอฮ์ได้กล่าวถึงว่า

﴿ وَبَلَّوْنَهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴾ ﴿ 168 ﴾ الأعراف: 168

ความว่า “และเราได้ทดสอบพวกเขาด้วยสิ่งที่ดี(ความสะดวกสบาย)และความเลวร้าย(ความยากลำบาก) เพื่อว่าพวกเขาจะกลับตน” (อัล-อะอูรอฟ : 168)

บางทีสิ่งที่สวยงามดูเหมือนไม่มีพิษภัยใดๆ ก็เป็นบททดสอบเช่นกัน ท่านรอซูลคือลลัลลอฮ์ อะลัยฮิ วะสลัลม ได้กล่าวถึงความเขี้ยวสดและชีวิตอันรุ่มรึนในโลกนี้ความว่า

“แท้จริงโลกดูนยานี้ช่างหอมหวานและเขี้ยวสด(เป็นบททดสอบที่น่ายั่ววนและให้หลงไหล) และแท้จริงอัลลอฮ์ได้กำหนดให้พวกท่านอาศัยอยู่ในโลกนี้ เพื่อพระองค์จะได้เห็นว่าพวกท่านจะปฏิบัติอย่างไร ดังนั้นจงพึงระวัง(ความสวยงามของ)โลกและพึงระวังบรรดาสตรี เพราะแท้จริงพินนะฮ์แรกที่เกิดขึ้นกับเผ่าอิสรออิลนั้น มาจากสตรี” (บันทึกโดย มุสลิม : 2742)

แม้แต่ทรัพย์สินสมบัติ ลูกหลาน ภรรยา ความมั่งมี และความรุ่มรึนของมนุษย์ก็เป็นบททดสอบความศรัทธาของพวกเขา ทั้งปวงนี้เป็นบททดสอบระดับต้นๆ ที่ทุกๆ ไปที่ผู้ศรัทธาโดยรวมมักจะต้องประสบและถูกทดสอบโดยพระองค์อัลลอฮ์

ทดสอบศรัทธาระดับลึก

การทดสอบผู้ศรัทธาในระดับลึกส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับ การต่อสู้และเผชิญหน้าระหว่างผู้ ที่เชิดชูสัจธรรมของอัลลอฮ์กับบรรดาผู้ต่อต้าน เป็นการเผชิญหน้าที่อาจจะทำให้เกิดการสูญเสีย และเป็น การทดสอบความเข้มแข็งของศรัทธาที่เข้มข้นมากขึ้นไปอีก อัลลอฮ์ได้ตรัสว่า

﴿ لَتَبْلُوَنَ فِيْ اَمْوَالِكُمْ وَاَنْفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذِيْنَ اُوْتُوْا الْكِتٰبَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِيْنَ اَشْرَكُوْا اَذٰى كَثِيْرًا وَاِنْ تَصْبِرُوْا وَتَتَّقُوْا فَاِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُوْرِ ﴾ ﴿١٨٦﴾ آل عمران : ١٨٦

ความว่า “แน่แท้ พวกเจ้าจะต้องถูกทดสอบในเรื่องทรัพย์สินและชีวิตของพวกเขา เจ้า และพวกเขาจะได้ฟังจากบรรดาชาวกัศมีร์ก่อนหน้าพวกเขาและจากเหล่า ผู้ตั้งภาคีซึ่งการกล่าวร้ายอันมากมาย และหากพวกเขาอดทนและยำเกรง แน่ แท้ว่านั่นย่อมต้องเป็นสิ่งที่ดียิ่งแก่พวกเขา” (อาล อิมรอน : 186)

การทดสอบในรูปแบบนี้ปรากฏให้เห็นตั้งแต่สมัยบรรดาศาสนทูตทั้งหลาย และเห็นชัดเจน มากขึ้นไปอีกในยุคสมัยของท่านนบี มุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม จวบจนกระทั่งปัจจุบัน นี้ก็ยังมิให้เห็นอย่างไม่หยุดไม่หย่อน นับเป็นสัจธรรมที่ชัดเจนยิ่งของมหาคัมภีร์อัลกุรอาน

มีตัวอย่างในอดีตมากมายที่ระบุถึงการทดสอบบรรดาผู้ศรัทธา บรรดานบีของอัลลอฮ์ล้วน เป็นผู้ผ่านการทดสอบทั้งสิ้น อาทิ นบีนูห์ ถูกทดสอบด้วยการฝ่าฝืนของครอบครัวท่านเอง ทั้งลูก เมียของท่านไม่ยอมศรัทธาและเชื่อฟังท่าน แก้วร้อยห้าสิบปีที่ท่านเชิญชวนมวลมนุษยศาสตร์ศาสนาของ พระเจ้ากลับมีผู้ที่ศรัทธาเพียงไม่กี่คน นบีมูฮัมมัดก็ถูกทดสอบด้วยการโยนลงเข้ากองไฟ และ แม้แต่บิดาของท่านเองก็ไม่ยอมศรัทธาต่อการเชิญชวนของท่าน เรื่องราวของนบีมูฮัมมัดกับฟิรเอาน์อีก เล่าก็ล้วนเป็นที่รู้กันว่าท่านต้องอดทนมากแค่ไหนในการนำชนเผ่าอิสราเอลอพยพออกจากดินแดน อียิปต์ข้ามน้ำข้ามทะเลทราย สุดท้ายพวกเขาอิสราเอลเสียเองที่ฝ่าฝืนต่อคำสั่งท่าน

แม้แต่ผู้ศรัทธาที่ไม่ใช่ชนบิอย่างอาลียะฮ์บุตรยาของฟิรเอาน์ที่ถูกสามีของนางทรมานเมื่อรู้ ว่านางศรัทธาต่ออัลลอฮ์ เรื่องราวของอัศหับุลอูดุด(คูที่สูมด้วยกองไฟ) และเด็กหนุ่มผู้ศรัทธาที่ โดนประหาร แม้กระทั่งเรื่องราวของเศาะหาบะฮ์ของท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ที่ถูก

เล่าขานกันมากมายหลายกรณี เช่น เรื่องของครอบครัวยาสิร์ เรื่องของบิลาล เรื่องของมุศอับ บิน อุมัยร์ เรื่องค็อบบาบ บิน อัล-อะร็อด และคนอื่นๆ อีกมาก

อุละมาอ์ในอดีตเช่น อิมามอบู หะนีฟะฮ์ อิมามมาลิก อิมามอัช-ชาฟีอีย์ อิมามอะหฺมัด อิมามอัล-บุคอรีย์ ฯลฯ และอีกมากต่อมากล้วนมีเรื่องเล่าขานกันถึงบททดสอบที่หนักหน่วงทั้งสิ้น

ผู้สืบทอดสารแห่งพระเจ้าเป็นผู้เป็นเจ้าของเพื่อเผยแพร่งแก่มนุษยชาติจะยังคงถูกทดสอบและเผชิญหน้ากับความท้าทายเช่นนี้ตลอดไปจนกว่าจะถึงวันที่โลกดับสูญ เพราะพวกเขาเป็นผู้สืบสานอุดมการณ์ของเหล่าศาสนทูตแห่งอัลลอฮ์ จึงมีโอกาสหลีกเลี่ยงจากสังกรรมข้อนี้ได้ ท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮ์ อะลัยฮิ วะสลัลัม ได้กล่าวอธิบายไว้มีความว่า

“แท้จริงบรรดาผู้ที่ถูกทดสอบหนักหน่วงที่สุดคือบรรดานบี จากนั้นก็คือผู้ที่ใกล้เคียงกับพวกเขา และผู้ที่ใกล้เคียงรองลงมา บ่าวทุกคนจะถูกทดสอบตามระดับการยึดมั่นในศาสนา(ความศรัทธา)ของเขา ถ้าหากเขายึดศาสนาไว้มั่นคงการทดสอบก็จะหนักหน่วง และถ้าเขายึดศาสนาไว้เพียงเบาบางก็就会被ทดสอบตามนั้น การทดสอบจะเกิดขึ้นกับบ่าวอย่างสม่ำเสมอจนกระทั่งมันจะปล่อยให้เขาเดินเหินบนแผ่นดินโดยไม่มีบาปใดๆ ติดตัวอีก(เนื่องจากถูกลบล้างด้วยการผ่านการทดสอบแล้ว)” (อัล-ติรมิซีย์ : 2398, อัน-นะสาอีย์ : 7481, อิบน์ มาญะฮ์ : 4023)

สิ่งที่น่าจดจำอีกประการหนึ่งก็คือ ระดับการทดสอบของผู้ศรัทธายังสามารถสื่อให้เห็นถึงระดับอีมานของเขา และเป็นเป็นเครื่องหมายบ่งชี้ว่าอัลลอฮ์ทรงรักเขามากกว่าคนอื่น เพราะท่านรอซูล ค็อลลัลลอฮ์ อะลัยฮิ วะสลัลัม ได้กล่าวไว้มี ความว่า

“แท้จริงแล้ว เมื่ออัลลอฮ์รักชนกลุ่มหนึ่งกลุ่มใด พระองค์ก็จะทรงทดสอบพวกเขา ใครที่อดทน(พอใจกับการทดสอบ)เขาก็จะได้รับความโปรดปราน และใครที่ไม่อดทน(ไม่พอใจกับการถูกทดสอบ)เขาก็จะได้รับความไม่พอใจจากพระองค์” (อะหฺมัด 5:427-428, อัล-ติรมิซีย์ : 2396, อิบน์ มาญะฮ์ : 4031)

บทสรุป

การทดสอบในชีวิตเป็นเรื่องของกฎเกณฑ์ที่มนุษย์หลีกเลี่ยงไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นใครก็ตาม ไม่ว่าจะศรัทธาหรือไม่ หากแต่ผู้ศรัทธาต่ออัลลอฮ์นั้นมีบททดสอบที่หนักหน่วงกว่าคนอื่นๆ หลาย

เท่า และในหมู่พวกเขาตนเองก็มีระดับการทดสอบที่แตกต่างตามดีกรีความเข้มข้นของอีมานอีก
ชั้นหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อเป็นการจำแนกว่าผู้ใดควรได้รับผลตอบแทนมากน้อยแค่ไหน

จะอย่างไรก็ตาม สิ่งที่สำคัญที่สุดในการเผชิญหน้ากับการทดสอบ คือความอดทน อันเป็น
ปัจจัยหลักที่จะทำให้มนุษย์ผ่านบททดสอบในชีวิตของเขาได้ อัลลอฮ์ได้ตรัสว่า

﴿وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ
وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِيرِ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٥﴾ الَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ مُّصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا
إِلَيْهِ رَاغِبُونَ ﴿١٥٦﴾ أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُهْتَدُونَ ﴿١٥٧﴾﴾ البقرة: ١٥٥ - ١٥٧

ความว่า “และแน่แท้ เราจะทดสอบพวกเจ้า ด้วยสิ่งบางประการจากความ
หวาดกลัว(จากการคุกคามของศัตรู) ความหิวโหย การลดหายของทรัพย์สิน
ชีวิต และพืชผล และจงแจ้งข่าวดีแก่บรรดาผู้อดทนเถิด บรรดาผู้ที่เมื่อความ
ทุกข์ยากในการทดสอบใดๆ ประสบกับพวกเขาแล้ว พวกเขาก็จะกล่าวว่า
‘แท้จริงเราเป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮ์ และแท้จริงเราจะกลับคืนไปยังพระองค์’
พวกเขาเหล่านั้นจะได้รับพรและความเมตตาจากพระผู้อภิบาลของพวกเขา
และพวกเขาเหล่านั้นคือบรรดาผู้ที่ได้รับทางนำ” (อัล-บะเกาะเราะฮ์ : 155-
157)

ขออัลลอฮ์ประทานความอดทนแก่เราและแก่ประชาชาติอิสลามทั้งหมด เพื่อฟัน
ฝ่าบททดสอบอันหนักหน่วงของพวกเขาทุกวันนี้และตลอดไป จนกว่าจะกลับคืนสู่
พระองค์ด้วยความสันติสุขเทอญ อามีน.